

بسمه تعالی

آزمون یا تست عبارتست است از وسیله ای که به روش علمی تهیه شده و برای اندازه گیری عینی استعدادها و توانایی های فردی به کار می رود. نقش اصلی هر آزمون روانی اساساً اندازه گیری تفاوت های فردی یا تفاوت هایی است که در فرد بخصوصی در مواقع مختلفی دیده می شود.

این امر که شرایط اجرای آزمون تا چه اندازه می تواند نتایج آن را تحت تأثیر قرار دهد، نکته ای است که باید مورد توجه خاص قرار گیرد. تحقیقات نشان می دهد که عوامل بی شمار ظریفی ممکن است نمره های آزمون های توانایی و شخصیتی را تحت تأثیر قرار دهند. مثلاً اجرای آزمون توسط شخص ماهر یا فرد کم اطلاع، تفاوت معنی داری را در نتایج آزمون ها به وجود می آورد.

صلاحیت و آمادگی های متعددی لازم است تا شخص بتواند آزمایش های روان شناختی را انجام دهد. کاربرد آزمون ها، فنی است که تنها از طریق آموزش منظم و طولانی کسب می شود. انتقال این فن به افراد دارای صلاحیت را نیز فقط باید مراکز علمی بر عهده بگیرند.

آندره ری روان شناس سوئیسی، در مورد لزوم آموزش شغلی اجرا کنندگان آزمون ها چنین می نویسد:

«همه مردم می توانند رادیوگرافی یاد بگیرند، زیرا رادیوگرافی نوعی فن عکاسی است. اما برای تشریح، تفسیر و اخذ حداکثر نتیجه از عکس، وجود متخصصان باتجربه لازم خواهد بود. در مورد تشخیص به کمک آزمون های روانی نیز همین گفته صادق است. اگر چه اجرای آزمون ها، در صورت داشتن صلاحیت، خیلی آسان می شود و هر چند تفسیر بعضی نتایج خاص هم آسان به نظر می رسد، لیکن پیچیدگی و دشواری تشخیص، در صورتی که بخواهیم سازمان ذهنی فرد را به طور عمیق تحلیل کنیم، همچنان به جای خود باقی خواهد بود.»

برای جلوگیری از استفاده های نابجا از آزمون های روانی، تعیین برخی ضابطه های علمی در مورد آزمون ها و تفسیر نتایج آن ضروری است. رعایت این شرایط که آزمون ها توسط افراد واجد صلاحیت به کار روند، نخستین قدم در زمینه جلوگیری از کاربردهای نابجای آزمون های روان شناختی است. اینکه اجرا کننده آزمون واجد چه شرایطی باشد، بستگی به نوع آزمون دارد. مثلاً کاربرد صحیح آزمون های انفرادی هوشی و اغلب آزمون های شخصیت مستلزم گذراندن کارگاه های آموزشی یا دوره های کارورزی زیر نظر متخصصان است. در حالی که در مورد آزمون های پیشرفت تحصیلی یا مهارت شغلی داشتن اطلاعات عمومی در زمینه روان شناس کافی است.

منابع :

۱- آزمون های روانی تألیف دکتر حمزه گنجی

۲- روانی آزمایی تألیف آناستازی، ترجمه دکتر برهانی

پرسشنامه سازگاری ازدواج

فرم الف و فرم ب

در کانون روانشناسی، سازگاری عبارت از تفکر فرد درباره خودش و استعدادش برای تبدیل به شخصی کامل عیار است. فرد باید نظراتی درباره خود داشته باشد قبل از اینکه محیط و استفاده از آن در رشد استعداد هایش معنای زیادی برای او داشته باشد. ایزلی (۱۹۵۸) در رفتار انسان معمای عمده ای را می بیند. او گوید "انسان شکل دهنده اشیاست نه قربانی آنها."

هر یک از ما می تواند بر یادگیری خود تاثیر بگذارد و در ساختار رشد خود به عنوان یک موجود موثر عامل فعالی باشد. ماهیت روابط شخصی که در زندگی انسان جریان دارد در آنچه که راجع بر انسان بودن می آموزد عامل مهمی است.

روانشناسان و مربیان مدت هاست که از این موضوع آگاهی دارند که عوامل موثر باید در ارتباط با سن فرد عمل کنند. اگر کسی قرار است به نوزادان کمک کند باید بر پدر و مادر تاثیر بگذارد. اگر والدین قرار است تجارب و الگوهای فراهم آورند که به "بیماریهای عدم وابستگی" نینجامد، باید بر روابط خود توجه داشته باشند. چون نمی توان چیزی را یاد داد که قابل نمایش از راه عمل نباشد.

همه ما نمی توانیم خلاق باشیم اما می توانیم بیاموزیم که موثرتر و فعال تر از وضع موجود باشیم انسان می تواند بسیاری از نگرش ها را بیاموزد که باعث می شوند احساس رغبت یا عدم رغبت کند. او می تواند بیاموزد نسبت به زندگی پرشور و حرارت باشد یا بی تفاوت گردد. یعنی می توان راه نگرستن به اشیاء و نگرش ها یا مجموعه های ادراکی را از ابتدای زندگی آموخت که بموقع خود بر رفتار موثر خواهد بود.

برای دست اندرکاران رفتار انسان یاد آوری مکرر این واقعیت بسیار با ارزش است که افراد بدون دلیل عمل نمی کنند. البته ممکن است آنکه عمل می کند از الگوهای آموخته واکنش آگاهی نداشته باشد و نیازمند تذکر به وجود آن ها حین انجام عمل داشته باشد. اگر قرار است کسی به بهترین صورت رفتار خود را بفهمد و تنظیم کند باید از نیازهای خود و راههای عادی بر آوردن آنها با خبر باشد. فلاسفه ای که گفتند (خود را بشناس) یا (زندگی باز بینی نشده ارزش ندارد) باید چنین چیزی را در ذهن خود پرورده باشند. انسان همیشه طوری عمل کرده که محیط خویش را دستکاری و کنترل کند. در حالی که محیط بنوبه خود دلایلی برای رفتار او فراهم

آورده است. در واقع انسان به این کار ادامه داده تا هر چه بیشتر از محیطی که در آن زندگی می کند ساخته و خودش باشد.

مطالعه سازگاری روانی بیادمان می آورد که تفاوت های عمده ای در افراد وجود دارد، که مردم جوراجور یاد می گیرند، متفاوت فکر می کنند، متفاوت رشد می کنند. سبک های زندگی و الگوهای رفتاری آنقدر متفاوتند که نمی توان با اطمینان فردی را برچسب گذاری کرد. با این حال دوباره تاکید می کنیم هیچ کس نباید علقه ها، روابط و شباهت هائی را که با بشریت بطور اعم دارد فراموش کند.

ایجاد تعادل بین هم‌رنگی با جماعت و یکتائی، و بین استقلال و وابستگی آسان نیست. هویت مستلزم این است که هر شخص تا حدودی خود را جدا، مشخص، و خود مختار تجربه کند. با این حال ما می دانیم که احساس تعلق و بخشی از گروه بودن ضروری است. شاید کلید در این جا باشد که آیا جدائی تحمیلی است یا انتخابی. جدائی اگر همراه با اعتماد به نفس باشد و توانائی پیوستن به دیگران باشد جای نگرانی ندارد. اما اگر ناشی از طرد باشد ویرانگر است. انسان در رابطه ای بهتر از همه فکر می کند، می آموزد، رشد می کند که برای رفتارش هدف و معنا فراهم آورد.

انتقاد از تلویزیون، کمبود وقت، بودن با والدین، مجموعه های بزرگ مدارس یا یادگیری های سریع، نمی تواند بهانه خوبی برای دانشجویان در ناتوانی ایشان در انجام امور جاری باشد. اما اگر او انگیزش های خود را بهتر درک کند، آن وقت خواهد توانست کنترل بیشتری بر رفتار خود داشته باشد. ممکن است کسی بدلیل فقدان انگیزش پیشرفت مادرش را سرزنش کند، اما سرزنش تاریخ را تغییر نمی دهد. فرض بر این است که جوانان باید از والدین خود پیشتر بروند- یعنی افرادی خود مختارتر و خود راهبرتر شوند. آیا ممکن نیست که افراد جوان طوری رفتار کنند که پذیرش را موضوع مشکلی کند؟

آنان که توفیق کمتری دارند شکست های خود را به شانس، مشکل کار، و منابع خارجی دیگر نسبت می دهند. افرادی که توفیق بیشتری دارند شکست خود را به فقدان کوشش و قصور می دانند. ما تاکید می کنیم که انتساب مسئولیت شکست به خود نقطه شروع مفیدی برای پیشرفت بعدی است.

تفاوت است بین کسی که بطور انتخابی چیزی را رد می کند و کسی که مخالف تمام چیزهائی است که نماینده سیستم موجود است. تفاوت زیادی است بین شخصی که بدلیل اعتقاد مطلبی را رد می کند و کسی که اصلاً همه مراجع قدرت را رد می کند.

حشیش، الکل، آمفتامین، باربیتوراتها و داروهای دیگری که بر کار ذهن اثر می گذارند بی توجه به نامی که دارند عواقب مشابهی به جای می گذارند. دلیل تراشی، فرافکنی، سرزنش دیگران، اتخاذ موضع نامطلوب را می توان با ناکامی هائی دیگر بیان کرد اما تاثیرات آن ها بر سازگاری همان است. ممکن است داروهای مخدر یا مکانیزمهای دفاعی روانی موقتاً فشار روانی را کاهش دهند اما در طول زمان ناسازگاری را افزایش می دهند. نام ها یا طبقه بندی های شیوه های سازگاری نتایج عملی محدودی دارند. یک فرد برای کاهش فشار، اضطراب، یا درد کار خاصی را انجام می دهد. اما نه تنها مسئله می ماند بلکه پیچیده تر هم می شود.

خواه نا خواه در فرهنگ ما افراد ارزیابی می شوند و تا حدود زیادی بر حسب اشتغال و تولیدشان احساس ارزش شخصی خویش را می پروراندند.

انسان برای این که ارزشمند باشد باید کاری مفید انجام دهد. بعلاوه بر مبنای شواهد محسوس موفقیت است که شخص خود را و دیگران هم او را ارزیابی می کنند. ماشین، خانه، لباس، تماماً از موقعیت و مقام مشخص سخن می گویند. گرایش به ماده واقعیتی از وجود ما و ضروری است. این نقطه نظر آنقدر در ذهن اغلب افراد جا گرفته که بسیاری از ما بخوبی از آن آگاهی نمی یابیم مگر این که عقاید زیر بنای آن مورد بحث و بررسی قرار گیرد.

عزت نفس از رفتار پدر و مادر و تجارب مدرسه حاصل می شود. عزت نفس تأکید تدریجی و روز بروز استفاده از استعدادهای مشخصی است.

برقراری و حفظ روابط با جنس مقابل جنبه ای از سازگاری است که سهم عمده ای در زندگی ما دارد. و روابط متقابل که با دیگران داریم از جمله فرزندان، دوستان، شریک زندگی، و پدر و مادر در چگونگی درک خودتان، نقش مردانه یا زنانه ای که می پذیریم و آنگونه که هستیم تاثیر بسیار عمده ای دارد.

با نگاهی به مجلات و روزنامه ها و توجه به تلویزیون در می یابیم جنسیت بخش عمده ای از اشتغال ذهنی در فرهنگ ماست. مانند بسیاری دیگر از جنبه های حیات شخصی مان امور جنسی و نظرات مربوط به آن دستخوش تغییراتی گردیده است. موارد زیر از نظر نگارندگان برای روابط زناشویی بهتر اهمیت اساسی دارند:

۱- نوع روابط عادی افراد در طول زندگی، بیشتر از سن طرفین بر موفقیت زناشویی تاثیر دارد.

۲- افراد در خانواده های اصلی خود الگوهای خاصی از روابط متقابل را می آموزند. این الگوها چه مفید باشند و چه نباشند از طریق روابط متقابل پدر و مادر و فرزندان نسل به نسل منتقل می شوند.

۳- رفتاری که آموخته می شود البته می تواند قطع شود و تغییر یابد. یعنی رفتار مفید تری جای آن را بگیرد. الگوهای روابطی که برای شکست طرف مقابل عمل می کنند از این دسته اند.

۴- ازدواج اساسی ترین رابطه شخصی است که بین افراد وجود دارد که بیشتر افراد برای رفاه فردی و روانی آن را حفظ می کنند.

۵- اهمیت و امکانات برای یادگیری تحصیل مهارتهای زندگی زناشویی را القاء می کند. که جامعه و فرد باید در پی آن باشند. حیف است که اجازه دهیم ازدواج به شکست بینجامد، در حالی که هم به اندازه کافی اطلاعات موجود است که آن را موفق سازد و هم برای همگی مان اهمیت اساسی دارد. مزیت مطالعه مستقیم و هدفمند زناشویی به عنوان یک نهاد، و ازدواج خود بطور خاصی توسط اوتو (۱۹۷۰) نشان داده شده است. او می گوید حتی در ازدواج هائی که در حال حاضر موفق اند، ابعادی قابل بررسی و گسترش بیشتر وجود دارد. او بر این اعتقاد است که ساختار کنونی خانواده همچنان مدت ها بر قرار خواهد ماند. او دلیل این امر را نقش پذیری و الگویابی می داند. از نظر ما خانواده در شکل حاضر باقی می ماند چون طی قرون متمادی کار آمد بوده است.

کمک خواستن و استفاده مناسب از آن در این فرهنگ با این اعتقاد پیچیده می شود که افراد ارزشمند و صاحب موقعیت و مقام قوی و خود کفا هستند. به کمک رسان احترام می گذارند و کمک گیرنده را ضعیف و حقیر می دانند. با وجود این که همگی مان برای آسایش جسمانی، اقتصادی، و روانی متکی به دیگران هستیم احساس می کنیم که خود کفائی و فردگرایی خصوصیتی از شخصیت هستند که باید پرورش یابند. وقتی در این نگرش افراط شود افراد کمک خواستن در مسائل را عقب می اندازند یا از آن اجتناب می کنند. بنا بر این مشکلاتی که در مراحل اول بسادگی قابل حل بودند، به تعویق افتاده آنقدر پیچیده می شوند که مستلزم کوشش بیشتر بوده موجب ناراحتی بسیار می گردند.

این موضوع مخصوصا در بهداشت روانی و روانشناختی، بخصوص در مردان صادق است. بعلاوه قالب ثابت مفروض برای مردان ما را بر آن می دارد که فکر کنیم مردان باید قوی، اجتماعی، معقول، و غیر عاطفی باشند تا (مرد) تلقی شوند. درحالی که زنان بیشتری تقاضای کمک روانی می کنند مردان بیشتری روانه بیمارستان روانی می شوند.

اما موضوع بهداشت روانی، بیمار بودن یا سالم بودن نیست تعداد کمی از افراد هستند که کاملا کارآمد، سازگار و سالم باشند. حتی با ثبات ترین شخصیت ها هم گاهی درهم می شکنند. همچنین معمولا امکان ندارد که ما به حالات و رفتار خود با عینیت و صراحت کافی بنگریم. و خود به خود کاملا کار آمد شویم. کمک روانی فقط نیاز بیماران نیست. بعلاوه هیچکس آنقدر کار آمد یا سازگار نیست که بتواند از مشاوره فردی یا گروهی استفاده کند. چون که به ندرت از گفتن «بهبتر باش» یا از این طریق یا آن طریق موثرتر باش لذت می بریم. اطلاعات روانشناسی که از مطالعه شخصی به دست آید ممکن است دقت لازم را برای مشخص نمودن و فردی ساختن رفتارهایی که نیازمند تغییر است نداشته باشد و قادر به فراهم آوردن باز خوردهای عینی مربوط به پیشرفت از آن جهات نباشد.

بسیاری از مطالعا نشان داده شده است که ازدواج های سنین پائین تر بیشتر دچار سوء تفاهمات و خطر شکست است تا ازدواج های سنین بالاتر. تحقیقات در این زمینه (بور چینال، ۱۹۴۰، بورگس و کوتزل ۱۹۳۹) نشان داده است که مقیاس های درجه بندی میزان خوشبختی در ازدواج بالاتر باشد نتایج مثبت تری را نشان می دهند. (نیسلبرگ، ۱۹۶۹، ۱۹۶۱) موارد گوناگون در ازدواج دبیرستانی ها و میزان رضایت از ازدواج به بیان همسران را مورد تحقیق قرار داد، او خصوصیات زنا شوئی و مشکلات زوج های جوان را با مشکلات آنان که بین ۲۱ و ۲۵ سالگی ازدواج کرده بودند با هم مقایسه کرده یافته های او تصویر غم انگیزی از میزان رضایت در زناشوئی در این گروه کم سال تر بدست می دهد. زوج های جوان تر در مورد اقتصادی، اجتماعی و سازگاری شخصی مشکلاتی بسیار بیشتر از زوج های مسن تر از خودشان می دادند این الگو بدلیل عدم ثبات کافی در هویت شخص بود.

دلیسووی (۱۹۷۳)، ۴۸ زوج دبیرستانی را بتفصیل طی سه سال مورد مطالعه قرار می دهد و نقش ها و انتظارات آنان را در ازدواج ارزیابی می نماید.

از نظر دکتر پراپنس شکست در ازدواج معمولا به چهار دلیل است. او این چهار دلیل را به ترتیب زیر بیان می کند:

۱- نا سازگاری جنسی.

۲- اختلاف عقیده در مورد گذران اوقات فراغت.

۳- مشکلات مالی.

۴- اختلالات ذهنی، جسمی و عاطفی .

توجه داشته باشید که امور جنسی در اول این فهرست قرار دارد که با کمال تعجب مشکلات مالی در رده سوم قرار می گیرد. کلیه مراجع طلاق بر ضرورت اساسی توافق جنسی توافق دارند. مثلاً قاضی هافمن مردی که دو هزار مورد از این غمنامه های زناشوئی را ثبت کرده است اعلام می کند که " ۹ مورد از ده مورد طلاق به سبب مشکلات جنسی است " روانشناس مشهور جی . بی . واتسون می گوید " امور جنسی مهم ترین موضوع زندگی است. این پدیده ای است که در شکست زندگی مردان و زنان بیشترین اثر را دارد."

دکتر باتر فیلد می گوید، من در تجارب اولیه خودم بعنوان یک کشیش دانستم که بسیاری از زوج ها که ازدواج می کنند علیرغم عشق و نیت خوب شرکای بیسواد ازدواج شان را عوض می کنند. در ادامه می گوید "ازدواج های خوشبخت کمتر تحت تاثیر تصادف هستند این ازدواج ها هوشمندانه و سنجیده طراحی می شوند." دکتر باتر فیلد می گوید "امور جنسی فقط یکی از موارد ارضاء در زندگی زناشوئی است؛ اما تا این رابطه درست نباشد هیچ چیز دیگری درست نخواهد بود." هنری کلی رینسر می گوید "ادب و تواضع درست به همان اندازه در زناشوئی اهمیت دارد که روغن برای ماشین شما مهم است ."

آماده سازی ابزار اندازه گیری

این فهرست مرکب از دو شکل است الف (برای شوهران) ب (برای زنان) مرکب از ۴۰ سوال برای هر کدام بر مبنای اطلاعات و یافته های بالا آماده گردید. سپس به ۶۰۰ زوج داده شد مشتمل بر :

۱- معلمان مدارس (معلمان مدارس ابتدائی تا دبیرستان)

۲- مدرسان و معلمان دوره کارشناسی تا کارشناسی ارشد.

۳- دکترها (پزشکان عمومی)

۴- حقوقدانان (دست اندرکاران موارد مدنی و جنائی)

۵- بازرگانان (از دستفروشان با صنایع بزرگ)

۶- کارمندان (از کارمندان جزء تا مدیران).

این طبقه بندی بر مبنای زمانی انجام گرفت که آنها در شغل خود صرف می کنند و همچنین بر مبنای مقبولیت اجتماعی شغل آنها انجام گرفت. سپس بر مبنای تحلیل عوامل ده مورد برای هر دو شکل بدست آمد. و شکل نهائی این وسیله اندازه گیری آماده شد.

دستورالعمل برای زنان و شوهران

(این موارد در صفحه اول پرسشنامه آمده است)

ذیلاً ده سؤال داده شده که بصورت منفی یا مثبت (بلی یا خیر) باید پاسخ داده شوند. پس از انتخاب بلی یا خیر علامت (✓) بزنید. دامنه تغییر مقیاس درجه بندی از ۱۰+ (حد اکثر سازگاری) تا ۱+ (حداقل سازگاری) تغییر می کند. از موقعیت های شک و تردید بگذرید. برای روشن شدن مطلب مثالی بیان می شود. سوال: آیا همیشه با همسرتان دعوا می کنید.

بلی ←————→ خیر ✓

✓ ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰

(چون من با زخم دعوا نمی کنم، پس پاسخ منفی داده ام و علامت (✓) را روی نقطه دهم از مقیاس درجه بندی قرار داده ام.)

استفاده از پرسشنامه

این پرسشنامه در استفاده با شش حرفه موفق بوده است.

۱- معلمان (مدرسه). ۲- معلمان (کالج) ۳- پزشکان ۴- حقوقدانان

۵- بازرگانان ۶- کارمندان

این پرسشنامه قابل کاربرد با هر دو جنس است.

پایائی سطح بالای مقیاس ها مقایسه هر فرد را با دیگری ممکن می سازد. این پایائی وقتی معنای بیشتری دارد که اطلاعات از افرادی جمع آوری شود که پاسخ های درست بدهند.

این پرسشنامه دو شکل دارد، شکل الف برای شوهران و شکل ب برای زنان است. هر شکل آن ۱۰ سوال دارد.

جواب هر سوال با بلی یا خیر جواب داده می شود. سپس هر سوال بلی یا خیر با قرار دادن علامت (✓) بر

یکی از نقاط مقیاس درجه بندی صورت می گیرد که از ۱۰+ (مطلوب ترین) تا ۱+ (نا مطلوب ترین) تغییر می

کند. فقط پاسخ های انتخابی ثبت و نمره گذاری می شوند. این مطلب از کلید نمره گذاری معلوم می شود. که در راهنما آمده است. آنگاه نمره کل برای نشان دادن نمره سازگاری عمومی زنا شوئی زن یا شوهر بکار می رود. ۱- این پرسشنامه توسط خود آزمودنی تکمیل می شود. آزماینده باید برای اطمینان از درک دستوالعمل ها آن را از روی صفحه اول پرسشنامه برای آزمودنی بخواند و لذا از او بخواهد که آن را تکرار کند و نکات مبهم را برای او توضیح دهد.

۲- هیچ محدودیت زمانی وجود ندارد. اما معمولاً بیش از ۱۵ دقیقه برای تکمیل پرسشنامه ضرورت ندارد.

۳- هر آزمودنی باید سوال را برای خود تفسیر کند. اما سوالات مربوط به معنای کلمات یا محتوای پرسشنامه باید توسط آزماینده پاسخ داده شود.

۴- آزماینده باید برای همکاری کامل آزمودنی حداکثر کوشش را بنماید. او می تواند ارزش نتایج را به شخص نشان دهد و او را مطمئن سازد که نمرات کاملاً محرمانه تلقی می شوند.

۵- اگر راجع به هدف پرسشنامه سوالی پیش آید باید بروشنی و درستی پاسخ داده شود.

نمره گذاری

نمره گذاری پرسشنامه در ۵ دقیقه قابل انجام است. بنا بر این برای نیل به نمره سازگاری عمومی در زناشوئی از کلید نمره گذاری استفاده کنید و نمرات را برای هر سوال جمع کنید. هر سوال ممکن است حداکثر ۱۰ نمره داشته باشد و حداقل یک نمره. و صفر وقتی داده می شود که پاسخ غیر منتظره بوده مطابق کلید نمره گذاری نباشد، آنطور که در جدول ۱ آمده است.

جدول ۱- کلید نمره گذار

شماره سوال	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
فرم A	بلی	خیر	بلی	خیر	بلی	خیر	بلی	خیر	بلی	بلی
فرم B	بلی	بلی	بلی	بلی	بلی	خیر	خیر	خیر	خیر	خیر

پایائی

ضریب پایائی برای هر شش حرفه پرسشنامه و برای جمعیت کل در جدول ۲ گزارش شده است. برای اینکار از روش دو نیمه کردن (سوالات زوج و فرد) و از فرمول پیشگوئی اسپیرمن - براون استفاده شد. آزمودنیها از منطقه میروت هندوستان بودند.

جدول ۲- ضریب پایائی (تعداد ۷۵ نفر)

۸۸٪	۴ - بازرگانان	۸۹٪	۱- معلمان (مدرسه)
۸۰٪	۵- حقوقدانان	۸۵٪	۲- معلمان (کالج)
۹۰٪	۶- کارمندان	۸۷٪	۳- پزشکان
جمعیت کل ۹۴٪			

هنجارها

تفسیر نمره های فرد با توجه به ۶ شغل توصیف شده در جدول شماره ۳ انجام می گیرد. در جدول - ۳، هنجارهای آزمایشی برای زوجهایی با دامنه تغییر ۲۰ تا ۳۰ ساله و بالاتر برای هر دو جنس داده شده است. نمرات برای هر گروه از ۶۰۰ زوج که از شهرهای مختلف هندوستان در هنجار یابی شرکت کرده بودند به دست آمد. از طبقه (معلمان مدرسه و کالج، پزشکان، بازرگانان، حقوقدانان و کارمندان) ۱۰۰ نفر در این آزمون شرکت داشتند.

جدول ۳- هنجارهای همسران هر دو جنس برای ۲۰ تا ۳۰ ساله و ۳۱ سال و بالاتر

دامنه نمره شوهران	دامنه نمره زنان	تفسیر	دامنه نمره شوهران	دامنه نمره زنان	
۲۰ تا ۳۰ ساله	۲۰ تا ۳۰ ساله		۳۱ ساله و بالاتر	سال و بالاتر	
۱۰۰	۱۰۰		۱۰۰	۱۰۰	
۲	۳	۴	۵	۶	۱
معلمان	۸۰ به بالا	عالی	۷۹ به بالا	۷۵ به بالا	
(مدرسه)	۶۶-۸۰	خوب	۶۶-۷۹	۶۳-۷۵	
	۵۶-۶۵	متوسط	۴۶-۶۵	۵۶-۶۲	
	۳۶-۵۵	نارضایت بخش	۳۱-۴۵	۳۶-۵۵	
	۰-۳۵	خیلی نارضایت بخش	۰-۳۰	۰-۳۵	
معلمان	۷۸ به بالا	عالی	۷۵ به بالا	۷۷ به بالا	
(کالج)	۶۴-۷۸	خوب	۶۵-۷۵	۶۶-۷۷	
	۵۳-۶۳	متوسط	۵۳-۶۴	۴۶-۶۵	
	۳۳-۵۲	نارضایت بخش	۴۱-۵۲	۳۶-۴۵	
	۰-۳۲	خیلی نارضایت بخش	۰-۴۰	۰-۳۵	
دکترها	۷۵ به بالا	عالی	۶۰ به بالا	۷۲ به بالا	
	۶۲-۷۵	خوب	۵۵-۶۰	۵۰-۷۲	
	۴۹-۶۱	متوسط	۴۹-۵۴	۳۵-۴۹	
	۲۴-۴۸	نارضایت بخش	۳۰-۴۸	۲۲-۳۴	
	۰-۲۳	خیلی نارضایت بخش	۰-۲۹	۰-۲۱	
بازرگان	۸۰ به بالا	عالی	۶۰ به بالا	۷۲ به بالا	
	۶۵-۸۰	خوب	۵۰-۶۰	۶۲-۷۲	
	۵۰-۶۴	متوسط	۴۰-۴۹	۵۲-۶۱	
	۲۶-۴۹	نارضایت بخش	۳۰-۳۹	۲۶-۵۱	
	۰-۲۵	خیلی نارضایت بخش	۰-۲۹	۰-۲۵	

حقوقدان	۷۶ به بالا	۷۳ به بالا	عالی	۶۵ به بالا	۷۵ به بالا
	۶۸-۷۶	۵۶-۷۳	خوب	۵۵-۶۵	۶۵-۷۵
	۵۷-۶۷	۴۶-۵۵	متوسط	۴۳-۵۴	۵۴-۶۴
	۴۴-۵۶	۳۶-۴۵	نارضایت بخش	۳۵-۴۲	۳۵-۴۴
	۰-۴۳	۰-۳۵	خیلی نارضایت بخش	۰-۳۴	۰-۳۴
کارمندان	۷۹ به بالا	۷۶ به بالا	عالی	۷۶ به بالا	۷۸ به بالا
	۶۶-۷۹	۶۷-۷۶	خوب	۶۱-۷۶	۶۲-۷۸
	۵۰-۶۵	۵۵-۶۶	متوسط	۵۱-۶۰	۵۲-۶۱
	۳۶-۴۹	۳۳-۵۴	نارضایت بخش	۳۶-۵۰	۳۱-۵۲
	۰-۳۵	۰-۳۲	خیلی نارضایت بخش	۰-۳۵	۰-۳۰
کل	۸۵ به بالا	۸۴ به بالا	عالی	۸۲ به بالا	۸۰ به بالا
	۷۰-۸۵	۷۶-۸۴	خوب	۷۵-۸۲	۷۶-۸۰
	۴۹-۶۹	۵۶-۷۵	متوسط	۵۵-۷۴	۵۶-۷۵
	۳۶-۴۸	۴۱-۵۵	نارضایت بخش	۳۳-۵۴	۳۱-۵۵
	۰-۳۵	۰-۴۰	خیلی نارضایت بخش	۰-۳۲	۰-۳۰

اعتبار

پرسشنامه به طریق زیر اعتبار یابی شده است: عبارتهائی که بین ۵۰ درصد بالا و پائین اشخاص در توزیع نمرات تشخیص قابل می شدند برای پرسشنامه انتخاب شدند.

فقط سوالهائی که به وضوح بین گروهها تفاوت فایلی می شوند و در پرسشنامه حاضر گنجانده شدند.

نتایج حاصل از مشاغل ۶ گانه از طریق مصاحبه با چهار صد زوج در دوره ای بیش از یکسال کنترل شد.

در جدول ۴ مختصر شده حد وسط بالا و پائین، تفاوت بین حد وسطها و خطای استاندارد تفاوتها برای تمام گروههای شرکت کننده در محاسبه اعتبار یابی آمده است.

جدول ۴- گروه‌های انتخاب شده در اعتبار یابی

انحراف معیار	تفاوت	حد وسط	حد وسط	گروه‌ها
تفاوت دو گروه	در حد وسط	گروه سازگاری پائین	گروه سازگاری بالا	
۳/۵۵	۳۵/۰۰	۲۵/۵۰	۶۰/۵۰	معلمان (مدرسه) ۱۰۰ نفر
۶/۳۰	۳۹/۰۰	۲۴/۰۰	۶۳/۰۰	معلمان (کالج) ۱۰۰ نفر
۳/۱۹	۳۱/۵۰	۲۳/۵۰	۵۵/۰۰	پزشکان ۱۰۴ نفر
۴/۰۰	۴۰/۰۰	۲۵/۰۰	۶۵/۰۰	بازرگانان ۱۰۰ نفر
۳/۸۰	۳۸/۰۰	۲۷/۵۰	۶۵/۵۰	حقوقدانان ۱۰۰ نفر
۳/۷۰	۳۶/۰۰	۲۵/۰۰	۶۱/۰۰	کارمندان ۹۶ نفر
۴/۰۰	۴۰/۰۰	۲۵/۰۰	۶۵/۰۰	کل ۶۰۰ نفر

خطای احتمالی اندازه گیری

در جدول- ۵ خطاهای احتمالی اندازه گیری سازگاری ازدواج اشخاص شش حرفه و برای کل اشخاص پرسشنامه از ۲۰ تا ۳۰ ساله و ۳۱ سال و بالاتر هر دو جنس فهرست شده است.

جدول ۵- خطاهای احتمالی اندازه گیری

شوهرا ن و زنا ن ۳۱ ساله و بالاتر	شوهرا ن و زنا ن ۲۰ تا ۳۰ ساله	گروهها
۲/۳	۵/۲	معلما ن (مدرسه)
۲/۲	۴/۰	معلما ن (کالج)
۱/۹	۳/۵	پزشکا ن
۲/۵	۴/۰	بازرگانا ن
۲/۱	۵/۴	حقوقدانا ن
۱/۸	۵/۵	کارمندا ن

همبستگی درونی

جدول ۶- ضریب همبستگی درونی (تعداد ۵۰ نفر)

کارمندا ن	حقوقدانا ن	بازرگانا ن	پزشکا ن	معلما ن کالج	معلما ن مدرسه	گروهها
٪۶۲	٪۰۵	٪۰۴	٪۴۲	٪۵۴	-	معلما ن مدرسه
				-	٪۵۴	معلما ن کالج
			-	٪۴۵	٪۴۲	پزشکا ن
		-	٪۱۵	٪۳۰	٪۰۴	بازرگانا ن
	-	٪۴۲	٪۳۰	٪۰۵	٪۰۵	حقوقدانا ن
-	-٪۱۰	٪۳۱	٪۰۵	٪۱۵	٪۶۲	کارمندا ن

معنی اصطلاحات

برای تسهیل در پر کردن جاهای خالی پرسشنامه، در زیر فهرستی از معانی ارزش گذاری شده برای اصطلاحات آمده است.

جدول ۷- ارزش معادل شماره ها

شماره ها	معنی شماره
۱	حداقل سازگاری
۲	کمی بیشتر از حداقل
۳	تا حدی سازگاری
۴	تقریباً سازگاری
۵	سازگاری در حد متوسط
۶	کمی بیشتر از متوسط
۷	سازگاری آشکار
۸	سازگاری آشکارتر
۹	سازگاری معنادار
۱۰	حداکثر سازگاری

جدول ۸- تفسیر نمرات دریافت شده (بر مبنای نمرات T، ده بخشی و رتبه درصدی)

تفسیر	رتبه درصدی	نمره ده بخشی	نمرات T
خیلی بالا	۹۳ و بالا	۹ و ۱۰	۶۵ و بالاتر
بالا	۷۱ - ۹۲	۷ و ۸	۵۵-۶۴
متوسط	۳۰-۷۰	۵ و ۶	۴۶-۵۴
پائین	۸-۲۹	۳ و ۴	۳۵-۴۵
خیلی پائین	۷ و پائین تر	۱ و ۲	۳۴ پائین تر

سودمندی پرسشنامه

پرسشنامه همچنین می تواند برای بیسوادان مورد استفاده قرار گیرد، تنها تفاوت در این مورد این خواهد بود که پرسشنامه حالت خود اجرائی و خود توصیفی نخواهد داشت. برای بیسوادان آزمونگر باید با آزمودنی مصاحبه کند و پرسشنامه را با توجه به اظهار نظر او پر کند.

پرسشنامه سازگاری زناشویی (فرم الف) فقط برای شوهران

۱- آیا هنوز هم به مناسبت های خاصی در سال ، مانند روز تولد، روز ازدواج و مانند آن و بنحو غیر

منتظره ، برای زن تان هدیه می خرید؟

بلی ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ خیر

۲- آیا دوست دارید در حضور دیگران از زن خود انتقاد کنید ؟

بلی ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ خیر

۳- آیا زن تان را در مخارج خانه آزاد گذاشته اید؟

بلی ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ خیر

۴- آیا به خلق و خوی زنانه همسران بی توجه هستید، تا حدی که در دوره خستگی ،عصبیت ، و

تحریک پذیری هم به کمک او نمی روید؟

بلی ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ خیر

۵- آیا ساعات فراغت تان را با زن تان می گذرانید؟

بلی ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ خیر

۶- آیا آمادگی های زن تان را فقط در موارد منفی با زنان دیگر مقایسه می کنید ؟

بلی ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ خیر

۷- آیا به زندگی عقلانی زن تان، دوستان او، کتابهایی که می خواند و نظر او درباره مسائل مدنی اهمیت کافی می دهید ؟

بلی ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ خیر

۸- آیا زن تان را از رفتن به بیرون خانه و معاشرت با غریبه ها منع می کنید ؟

بلی ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ خیر

۹- آیا در بعضی موارد زن تان را تحسین می کنید و به دنبال فرصتهایی می گردید که از او قدردانی کنید ؟

بلی ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ خیر

۱۰- آیا موقع خرید پوشاک و لوازم آرایش، جهت انتخاب به همسران کمک می کنید ؟

بلی ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ خیر

پرسشنامه سازگاری زناشوئی (فرم ب) فقط برای زنان

۱- آیا به شوهرتان در امور تجاری آزادی کافی می دهید و از انتقاد از همکاران، دوستان و ساعاتی که به

آنها صرف میکند، خودداری می کنید؟

بلی ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ خیر

۲- آیا حداکثر کوشش تان را می کنید که خانه جالب و جاذب باشد؟

بلی ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ خیر

۳- آیا سعی می کنید برنامه غذایی روزانه طوری باشد که شوهرتان هرگز قبل از آمدن به سر سفره نتواند

حدس بزند؟

بلی ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ خیر

۴- آیا درک معقولی از کار خود دارید و می توانید درباره آن با شوهرتان گفتگو کنید؟

بلی ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ خیر

۵- آیا از برخورد با شوهرتان بر سر مشکلات مالی خانواده اجتناب می کنید؟

بلی ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ خیر

۶- آیا از آمدن پدر و مادر و منسوبان شوهر به منزلتان ناراحت می شوید؟

بلی ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ خیر

۷- آیا در لباس پوشیدن به رنگ و مدلی که شوهرتان دوست دارد یا ندارد توجه نمی کنید؟

بلی ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ خیر

۸- آیا دلواپس نظرات شوهرتان راجع به موضوعات مشترک مورد علاقه تان هستید؟

بلی ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ خیر

۹- آیا به علائق شوهرتان اهمیت نمی دهید، بطوری که مانع اوقات فراغت او می شوید؟

بلی ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ خیر

۱۰- آیا محافظه کار هستید و راجع به اخبار روز بحث نمی کنید، در نتیجه در علائق روشنفکری شوهرتان

مفید واقع نمی شوید؟

بلی ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ خیر